
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

3^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ

1. Ασφάλεια και Πρόληψη

«Δεν μαλώνω, δεν μαλώνω, αγκαλιά μεγάλη
απλώνω»

	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
ΣΧΟΛΕΙΟ	32 ^ο Νηπιαγωγείο Βόλου	ΤΜΗΜΑ: 1 ^ο Πρωινό/ Υποχρεωτικό και Ολοήμερο	
Θεματική	Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Υποθεματική	Ασφάλεια και Πρόληψη
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΗ	Νηπιαγωγείο		
Τίτλος	Δεν μαλώνω, δεν μαλώνω, αγκαλιά μεγάλη απλώνω		

<p>Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου</p>	<p>Δεξιότητες (4C's): (Κριτική Σκέψη) (Δημιουργικότητα), (Συνεργασία), (Επικοινωνία) P4/wC (πρόγραμμα φιλοσοφίας με και για τα παιδιά) εκτός από τις δεξιότητες (4C's) καλλιεργεί την φροντιστική (caring) και την κοινότητα διερεύνησης (communityofinquiry). ProblembasedLearning Μάθηση μέσω διερεύνησης προβλήματος) Δεξιότητες του νου Δεξιότητες μάθησης του 21^ο αιώνα Δεξιότητες Ζωής Ψηφιακές δεξιότητες</p>
<p>Σύνδεση με τη Βασική Θεματική</p>	<p>Αυτομέριμνα, Ασφάλεια και Πρόληψη, Οδική Ασφάλεια</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο /τίτλος	Δραστηριότητες
<p>Να αποκτήσουν θετική αυτοεικόνα, να βελτιώσουν την αυτοαντίληψή τους, και τις σχέσεις τους με τους συμμαθητές τους.</p> <p>Να συνεργάζονται, να δουλεύουν ομαδικά, να συζητάνε, να σκέφτονται ομαδικά, να ανταλλάσσουν σκέψεις και ιδέες, να επικοινωνούν.</p> <p>Να αναγνωρίζουν το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας.</p> <p>Να αναγνωρίζουν τις διάφορες μορφές της (λεκτική σωματική, ηλεκτρονική, κοινωνική).</p> <p>Να αναπτύξουν ενσυναίσθηση για τον θύτη και το θύμα.</p>	<p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">Συnergάζομαι και αλληλεπιδρώ.</p>	<p>1^η Δραστηριότητα</p> <p>Τα παιδιά γίνονται ζευγαράκια και διαλέγουν έναν φίλο που έχουν καιρό να παίξουν μαζί του. Το κάθε ζευγαράκι μοιράζεται ένα χαρτί και ο ένας ζωγραφίζει τον άλλο. Η αλληλεπίδραση αρχίζει, όταν συνεργάζονται για να ζωγραφίσουν στο ίδιο χαρτί.</p> <p>Μετά κόβουν τις φιγούρες και ζητάμε τα ζευγαράκια να βρουν ένα άλλο ζευγάρι, να γίνουν τετράδα. Κολλάνε τις φιγούρες σε ένα χαρτί και κάθε παιδί περιγράφει-συστήνει το φίλο του στην τετράδα.</p> <p>Η Νηπιαγωγός περνάει από όλες τις τετράδες και γράφει σε ένα χαρτί τα πιο σημαντικά πράγματα που ακούστηκαν.</p> <p>1^η Τετράδα: Η φίλη μου είναι έξυπνη, έχει ωραίο πρόσωπο, φοράει ωραίες μπλούζες, υπάρχει αγάπη ανάμεσά μας.</p> <p>2^η Τετράδα: Παίζουμε μαζί γιατί είμαστε φίλοι, μας κάνει εκπλήξεις και ωραίες ζωγραφιές, φοράει ωραία παπούτσια.</p> <p>3^η Τετράδα: Αγαπάει η μια την άλλη και χαρίζουμε μεταξύ μας παιχνίδια.</p> <p>4^η Τετράδα: Κάνουμε κατασκευές και παίζουμε με την μπάλα στην αυλή του σχολείου.</p> <p>5^η Τετράδα: Ο φίλος μου έχει ωραία μαλλιά, ωραία μάτια, ωραίο χαμόγελο, μοιραζόμαστε πράγματα, παίζουμε κρυφτό στο διάλειμμα, έχει όμορφη τσάντα, του αρέσει να φοράει σκουφάκι, είναι πολύ καθαρός και έχει ωραία δόντια.</p> <p>Κατόπιν, η κάθε τετράδα βρίσκει να όνομα που της ταιριάζει, το γράφει πάνω στο χαρτί της και ζητάμε από την κάθε τετράδα να κάνουν όλοι μαζί μια ζωγραφιά που να ταιριάζει με την ομάδα τους. Τέλος, γυρίζουν τα παιδιά στην ολομέλεια και ορίζουν έναν εκπρόσωπο που θα μας πει το όνομα της ομάδας και θα μας περιγράψει τη ζωγραφιά.</p> <p>1^η Τετράδα: Δώσαμε το όνομα «Ουράνιο Τόξο». Ζωγραφίσαμε παιδιά που βλέπουν ένα ουράνιο τόξο. Θέλουν να το αγγίξουν, να παίξουν μαζί του, να ανέβουν πάνω του και να κάνουν τσουλήθρα.</p> <p>2^η Τετράδα: Δώσαμε το όνομα «Μονόκερος». Ζωγραφίσαμε τον Μονόκερο και τους φίλους του, που είναι οι γατούλες και τα σκυλάκια. Όλοι μαζί παίζουμε και τρώνε.</p> <p>3^η Τετράδα: Δώσαμε το όνομα «Πριγκίπισσες». Ζωγραφίσαμε ένα παλάτι με πριγκίπισσες που χορεύουν και τραγουδούν.</p> <p>4^η Τετράδα: Δώσαμε το όνομα «Φατσούλες». Ζωγραφίσαμε ουρανό, ήλιο, χορταράκι και</p>

	<p>παιδάκια που παίζουν με τις μπάλες τους.</p> <p>5^η Τετράδα: Δώσαμε το όνομα « Το χρυσάφι του βασιλιά ». Ζωγραφήσαμε το κάστρο του βασιλιά, το θρόνο του, το θησαυρό του, την φυλακή του, κάποιον που παίρνει το θησαυρό του και τον δράκο που τον παγίδευσε.</p> <p>2^η Δραστηριότητα Αρχικά διερευνούμε τις προϋπάρχουσες αναπαραστάσεις σχετικά με το φαινόμενο με σκοπό να προσδιοριστούν πιθανές παρανοήσεις και να σχεδιαστούν κατάλληλες πρακτικές για το μετασχηματισμό τους. Με καταιγισμό ιδεών καταγράφουμε ό,τι μας λένε τα παιδιά για τη λέξη βία ή εκφοβισμός. Χρησιμοποιούμε εποπτικό υλικό με εικόνες από τις τρεις μορφές της βίας (λεκτική, σωματική και κοινωνική απομόνωση, ηλεκτρονική) και διερευνούμε τις πρότερες γνώσεις των παιδιών για το θέμα της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού. Συγκεκριμένα τα νήπια μας είπαν:</p> <p>Βία είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Όταν χτυπάω τον συμμαθητή μου/τρια • Όταν θυμώνω μαζί του • Όταν τον κακομεταχειρίζομαι • Όταν τον σπρώχνω • Όταν τον κλωτσάω • Όταν τον δαγκώνω • Όταν του τραβάω τα μαλλιά • Όταν του τραβάω τα ρούχα • Όταν τον τρομάζω, τον φοβερίζω • Όταν τον φτύνω • Όταν τον κοροϊδεύω <p>3^η Δραστηριότητα Ζητάμε από τα παιδιά να μας πουν για το αν υπάρχει στο σχολείο τους κάτι ανάλογο ή αν τους έχει συμβεί κάπου αλλού .</p> <p>Τα παιδιά μας είπαν ότι έχουν δει συμμαθητές τους στο σχολείο να ασκούν βία. Συγκεκριμένα:</p> <p>Να χτυπιούνται στο διάλειμμα. Να παλεύουν. Να σπρώχνουν. Να κλωτσούν. Να κοροϊδεύουν. Να τραβάνε τα ρούχα του άλλου. Να τσακώνονται για τα παιχνίδια.</p> <p>Επίσης, στο σπίτι τους τσακώνονται και χτυπιούνται με τα αδέρφια τους.</p>
--	--

Η νηπιαγωγός ρωτά:

1. Πως νιώσατε;

Μέσα από αυτές τις εμπειρίες εκφοβισμού και βίας ένιωσαν λύπη, φόβο και θυμό.

2. Πως αντιδράσατε;

Το είπαμε στη δασκάλά μας και στους γονείς μας.

Να αναγνωρίσουν τα συναισθήματα που προκαλεί η βία.

Να γνωρίσουν ασφαλείς τρόπους και να αποκτήσουν την ετοιμότητα και το θάρρος να υπερασπίζονται τον εαυτό τους και άλλους όταν εκφοβίζονται λεκτικά και σωματικά.

Να παρατηρούν, να υποθέτουν, να προβλέπουν και να συμπεραίνουν.

Να αντιλαμβάνονται και να κατανοούν τα συναισθήματα των άλλων (ενσυναίσθηση).

Να διαχειρίζονται τα συναισθήματα τους άαν ένα παιδί τους εκφοβίζει.

Να αναγνωρίζουν την έννοια του δικαίου και αδικού.

2

«Ο κύκλος των απόψεων και των προτάσεων»

1^η Δραστηριότητα

Διαβάζουμε το βιβλίο «Ο νταής του σχολικού» και το επεξεργαζόμαστε μέσα από την ρουτίνα του Κύκλου Διαφορετικών Απόψεων (Circle of View points):

Η νηπιαγωγός κάνει ενδεικτικές ερωτήσεις και καταγράφει τις απαντήσεις των νηπίων:

Ξεκινάμε από τον τίτλο και ρωτάμε τα παιδιά:

Τι σημαίνει νταής;

Τα νήπια απάντησαν: Είναι ο δυνατός, ο μάγκας που χτυπάει και κοροϊδεύει.

Στη συνέχεια **σχολιάζουμε την συμπεριφορά του "νταή"**.

Τα νήπια απάντησαν:

- Ο νταής είχε κακή συμπεριφορά.
- Πήρε τη θέση του Αριστοτέλη στο σχολικό.
- Χτύπησε τον Αριστοτέλη στην πλάτη και του έσπασε τα γυαλιά του.
- Τον κοροϊδεύε « Τέλη-Τέλη τσιφτετέλι».
- Του άρπαξε την τσάντα του.

Συζητάμε για **τα συναισθήματα που προκαλεί ο νταής στον Αριστοτέλη.**

Τα νήπια απάντησαν:

- Ο Αριστοτέλης που τόσο αγαπούσε το σχολείο τώρα δεν θέλει να πάει, και προτιμάει να κάθεται σπίτι του και να κοιμάται.
- Δεν είναι χαρούμενος, δεν θέλει να ανεβαίνει στο σχολικό, γιατί νιώθει άσχημα που ο νταής του πήρε τη θέση του και τον κοροϊδεύει.
- Νιώθει λύπη που ο νταής κάθεται δίπλα του.
- Νιώθει θυμό και νεύρα που ο νταής του έσπασε τα γυαλιά του.
- Νιώθει φόβο, όταν τον βλέπει γιατί είναι ψηλός, μεγαλόσωμος και δυνατός.

Ποιος έφταιγε; Γιατί;

Τα νήπια απάντησαν:

Ο νταής που είχε κακή συμπεριφορά.(θύτης)

Ποιος αντιμετωπίζει το πρόβλημα;

Ο Αριστοτέλης (θύμα).

Ποιος θα ωφεληθεί εάν δοθεί λύση;

Και οι δύο θα ωφεληθούν αν γίνουν φίλοι(λύση).

2^η Δραστηριότητα

Συνεχίζουμε με την ρουτίνα Απόδοση Δικαιοσύνης στο Παρόν, Μέλλον και Παρελθόν (Making it Fair Now-Then-Later).

	<p>Ζητάμε από τους μαθητές να σκεφτούν ιδέες για πράγματα που μπορεί να κάνει μια κατάσταση δικαιότερη: τώρα, στο μέλλον ή στο παρελθόν.</p> <p>- Αναρωτιέμαι τι θα συνέβαινε αν ...</p> <p>Τα παιδιά καλούνται αρχικά να συμφωνήσουν ότι η συμπεριφορά του Νταή είχε αρνητικές επιπτώσεις για τον Αριστοτέλη. Στη συνέχεια χωρίζονται σε τρεις ομάδες (Παρελθόν, Παρόν, Μέλλον). Κάθε ομάδα καλείται να συγκεντρώσει ιδέες για δράσεις σχετικές με:</p> <p>α) αποφυγή του περιστατικού στο παρελθόν Τι θα μπορούσε να είχε κάνει ο Αριστοτέλης για να αποφύγει αυτή τη δυσάρεστη κατάσταση;</p> <p>Η ομάδα του παρελθόντος προτείνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να το έλεγε από την αρχή στην κ. Ρένα που ήταν στο σχολικό. - Να φώναζε ότι κάποιος του πήρε τη θέση του και ότι τον κοροϊδεύει. - Να έφευγε και να πήγαινε σε άλλη θέση. - Να το έλεγε στη δασκάλα του. - Να το έλεγε στους γονείς του. - Να ζητούσε να πάει στο σχολείο με άλλο σχολικό. - Να άλλαζε σχολείο. <p>β) επίλυση του περιστατικού στο παρόν Τι θα συμβουλευάμε στον Αριστοτέλη να κάνει για να τον αντιμετωπίσει;</p> <p>Η ομάδα του παρόντος προτείνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να τα πει στη δασκάλα του. - Να του προτείνει να γίνουν φίλοι και να σταματήσει να συμπεριφέρεται άσχημα. - Να του πει πως όταν τον χτυπάει πονάει. - Να του πει πως δεν πρέπει να μαλώνουν αλλά να παίζουν μαζί χαρούμενοι με τα παιχνίδια. - Να του προτείνει να παίξουν μαζί κρυφτό, ποδόσφαιρο, μπάσκετ. - Να προσπαθήσουν και οι δύο μαζί να μοιράζονται διάφορα πράγματα. - Να φάνε μαζί πρωινό στο σχολείο, στο ίδιο τραπέζι. - Να ζωγραφίσουν μαζί. - Όταν τελειώσει το σχολείο μαζί με τους γονείς τους να πάνε στην παιδική χαρά για να κάνουν κούνια.
--	--

		<p>γ) δημιουργία συμβολαίου για πρόληψη ανάλογων περιστατικών στο μέλλον.</p> <p>Τα νήπια κόβουν χρωματιστές καρδούλες, γράφουν το όνομά τους, την τσαλακώνουν για να δείξουν ότι πληγώνονται όταν κάποιος τους ασκεί οποιαδήποτε μορφή βίας και τις κολλούν σε ένα κάνσον περιμετρικά. Στη συνέχεια ζητάμε από τα νήπια (την ομάδα του μέλλοντος) να μας πει τι θα γράψουμε στο Συμβόλαιο για να αντιμετωπίσουμε το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας.</p> <p>Καταγράφουμε στο χαρτί τις απαντήσεις των παιδιών και εκείνα στη συνέχεια με τη βοήθεια της νηπιαγωγού τις γράφουν στο Συμβόλαιο. Συγκεκριμένα είπαν: ΝΑΙ ΣΤΗ ΦΙΛΙΑ ΟΧΙ ΣΤΗ ΒΙΑ</p> <p>Δεν χτυπάω Δεν σπρώχνω Δεν κλοτσάω Δεν δαγκώνω Δεν κοροϊδεύω Δεν τσιρίζω στα αυτιά του άλλου Δεν θυμώνω Δεν τραβάω τα ρούχα Δεν φτύνω</p> <p>Στη συνέχεια ζωγραφίζουν την ιστορία και δημιουργούν με τη βοήθεια της νηπιαγωγού ένα ψηφιακό κόμικ. Επίσης προτρέπει τα νήπια με βάση τη ζωγραφιά να δημιουργήσουν και τους ανάλογους διάλογους μεταξύ των ηρώων. Ακολουθεί επεκτατική δραστηριότητα. Η νηπιαγωγός τους μαθαίνει λόγια γλυκά που ζεσταίνουν την καρδιά του συμμαθητή μας, όταν του συμπεριφερόμαστε άσχημα. Αυτές τις γλυκές λεξούλες όπως Συγγνώμη, Δεν το ήθελα, Με συγχωρείς, Ευχαριστώ, Παρακαλώ, Σ' αγαπώ... τις κολλήσαμε σε καραμελίτσες και τις βάλαμε σ' μια καρδιά και σε εμφανές σημείο της τάξης.</p>
--	--	---

<p>Να εμβαθύνουν στο θέμα της βίας.</p> <p>Να αποτυπώσουν τις σκέψεις και τις απόψεις τους μέσα από την οπτική των ρόλων, σχετικά με την ιστορία που δημιούργησαν.</p> <p>Να δώσουν συγκεκριμένη μορφή σε πρόσωπα ή χώρους που έχουν συλλάβει με τη φαντασία τους.</p> <p>Να καταθέτουν αυθόρμητα τις ιδέες τους.</p> <p>Να ερμηνεύουν τους ρόλους σύμφωνα με τη δική τους οπτική.</p> <p>Να ανακαλύπτουν τα φανερά και κρυμμένα μηνύματα.</p> <p>Να αναπτύξουν στάσεις αποδοχής και σεβασμού της διαφορετικότητας των άλλων.</p> <p>Να αναδυθούν και να γίνουν ξεκάθαρες δύσκολες ή αφηρημένες έννοιες.</p> <p>Να προτείνουν λύσεις για το πρόβλημα.</p> <p>Να καλλιεργήσουν τις μεταγνωστικές τους δεξιότητες.</p>	<p>3</p> <p>Μπαίνω στη θέση του άλλου</p>	<p>1^η Δραστηριότητα Διαβάζουμε σταδιακά το σενάριο «Μιμή η Κουταλαυτού», το προσεγγίζουμε μέσω του εκπαιδευτικού δράματος και χρησιμοποιούμε τις παρακάτω τεχνικές:</p> <p>Χτίσιμο της «στάσης» του ρόλου: Ένα από τα νήπια στέκεται στο κέντρο και γίνεται μοντέλο, υποδυόμενο έναν ρόλο του δράματος. Οι υπόλοιποι δίνουν οδηγίες στο μοντέλο και αυτό παγώνει στην προτεινόμενη στάση. Η ομάδα αποφασίζει για την πιο κατάλληλη στάση. Συγκεκριμένα η ομάδα πρότεινε στο μοντέλο να υποδυθεί :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ξυπνάει το πρωί και σηκώνεται χαρούμενη από το κρεβάτι. - Τρώει το πρωινό της. - Ντύνεται. - Πλένεται. - Πηγαίνει χαρούμενη στο νηπιαγωγείο. - Ντρέπεται για τα μεγάλα αυτιά της. - Πονάει η κοιλίτσα της και δεν θέλει να πάει στο σχολείο. - Κοιτάει συνεχώς το ρολόι για να φύγει από το σχολείο. - Κάθεται σε ένα παγκάκι και κλαίει. <p>Δημιουργία ήχων: Τα παιδιά παράγουν διάφορους ήχους που συνοδεύουν τη δράση. Λένε συγκεκριμένα: « ΧΑ ΧΑ ΧΑ ΧΑ...έχεις μεγάλα αυτιά σαν κουτάλες. Είσαι η Μιμή η Κουταλαυτού». Η Νηπιαγωγός τους ηχογραφεί.</p> <p>Παγωμένη εικόνα: Τα παιδιά χρησιμοποιούν τα σώματά τους για να αναπαραστήσουν μια στιγμή της δράσης.</p> <p>Ρόλος στον τοίχο: Πάνω σε ένα μεγάλο χαρτί «ξαπλώνει» ένα παιδί για να σχεδιάσουμε το περίγραμμα της Μιμής. Καθώς εξελίσσεται το δράμα τα παιδιά γράφουν εντός του περιγράμματος σκέψεις και συναισθήματα του ρόλου και</p>
--	---	---

		<p>εκτός του περιγράμματος τα χαρακτηριστικά της Μιμής με βάση πως τα φαντάστηκαν και τα ζωγράφισαν. Πιο συγκεκριμένα έγραψαν:</p> <p>Εντός του περιγράμματος:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Φοβισμένη - Πληγωμένη - Λυπημένη - Νιώθω άσχημα - Στεναχωρημένη - Νιώθω μόνη μου - Νιώθω ντροπή <p>Εκτός του περιγράμματος:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μεγάλα αυτιά σαν κουτάλες - Ξανθά μαλλιά - Καστανά μάτια - Μαύρα φρύδια - Κόκκινη στέκα - Κόκκινοι φιόγκοι - Πράσινο φόρεμα - Κόκκινα παπούτσια <p>Ομαδική Ζωγραφική: Τα παιδιά ομαδικά και συνεργατικά ζωγραφίζουν τα πρόσωπα του δράματος (Μιμή, Μπένη, Τζακ) με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και τον χώρο που εξελίσσεται το δράμα (το σχολείο με την αυλή του). Στην συνέχεια γράφουν τον τίτλο της ομαδικής ζωγραφικής: « Όλοι έχουμε κάτι διαφορετικό αλλά είμαστε ίδιοι»</p> <p>Ανακριτική καρτέλα: Ένα νήπιο υποδύεται τον Τζακ. Ο Τζακ κάθεται στην ανακριτική καρτέλα και δέχεται ερωτήσεις από τα παιδιά που είναι σε ρόλο του Μπένη και της Μιμής και τοποθετούν τα σώματά τους ασφυκτικά πάνω στον Τζακ. Κάνουν ερωτήσεις που θα προβληματίσουν τον Τζακ. «Ας πάμε να του εξηγηθούμε».</p> <p>Συγκεκριμένα τον ρώτησαν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Γιατί κοροϊδεύεις όλα τα παιδιά; (Μπένης) - Είμαι η μοναδική που έχω μεγάλα αυτιά; (Μιμή) - Καταλαβαίνεις ότι νιώθω άσχημα, όταν με κοροϊδεύεις; (Μιμή) - Γιατί δεν είσαι φίλος με τα παιδιά που είναι διαφορετικά από σένα; (Μπένης) - Τι σου έχουν κάνει και νιώθεις τόσο θυμό; (Μπένης) - Γνωρίζεις ότι είναι πολύ κακό να κοροϊδεύεις; (Μιμή).
--	--	---

	<p>Η αρματωσιά των συναισθημάτων και των αξιών: Σε ένα πανωφόρι τα παιδιά καρφισώνουν ζωγραφιές που έχουν κάνει σε μικρά χαρτιά. Εκεί έχουν γράψει τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους με σκοπό να ενδυναμώσουν τη Μιμή συναισθηματικά για να αντιμετωπίσει αυτή τη δύσκολη κατάσταση που βιώνει στο σχολείο.</p> <p>Συγκεκριμένα έγραψαν τα παιδιά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Σ' αγαπώ πολύ - Θα σου χαρίσω ένα παιχνίδι μου - Θα σου δώσω λουλούδια - Θα σου κάνω ένα δώρο - Θέλω να είμαστε φίλοι - Θα σου δώσω μια αγκαλιά - Θα σου κάνω μια ζωγραφιά - Θα σου δώσω πολλές καρδούλες - Θέλω να ακούσουμε μαζί μουσική <p>Διάδρομος της συνείδησης: Ένα νήπιο υποδύεται τον Τζακ. Μπαίνει στο κέντρο και τα υπόλοιπα παιδιά χωρίζονται σε δυο ομάδες, της Μιμής και του Μπένη. Κάθε μια ομάδα περνάει από μπροστά του και του λέει μια σκέψη, μια ιδέα για να αλλάξει την συμπεριφορά του και για να προβληματιστεί.</p> <p>Ομάδα της Μιμής:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Σταμάτα να κοροϊδεύεις τη Μιμή, « Κουταλαυτού», γιατί στεναχωριέται. - Αν συνεχίσεις να την κοροϊδεύεις θα τα πούμε στη δασκάλα και εκείνη θα σε μαλώσει. - Να γίνεις φίλος με την Μιμή. - Να γίνουμε όλοι μια ομάδα και να υπάρχει ανάμεσα μας φιλία και αγάπη. <p>Ομάδα του Μπένη:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μην κοροϊδεύεις τα παιδιά. - Γιατί δε γίνεσαι φίλος με τον Μπένη; - Όλα τα παιδιά θέλουν να γίνουν φίλοι σου. <p>Εσύ;</p> <p>Λύση -Αναστοχασμός</p> <p>Αφήγηση: Το βράδυ, ο Μπένη, ο Τζάκ, η Μιμή πήγαν στο σπίτι τους για να κοιμηθούν. Τότε, άρχισαν να σκέφτονται την ιστορία που συνέβη.</p> <p>Σύνταξη κειμένου: Τα παιδιά μοιράζονται σε τρεις ομάδες και καλούνται να γράψουν μία επιστολή ο ένας στον άλλο.</p> <p>Η ομάδα της Μιμής ζωγραφίζει τη Μιμή χαρούμενη και γράφει: « Τα παιδιά με αγαπούν και γίναμε όλοι φίλοι».</p> <p>Η ομάδα του Μπένη τον ζωγραφίζουν και γράφουν στην επιστολή τους: « Πρέπει να αγαπάμε ο ένας τον άλλον και να βοηθάμε».</p> <p>Η ομάδα του Τζακ τον ζωγραφίζει και γράφει: «Δεν πρέπει να κοροϊδεύουμε τα παιδιά που είναι διαφορετικά».</p>
--	---

Τελετουργία:

Η ομάδα του Μπένη, της Μιμής και του Τζακ στήνουν ένα γλέντι με χορό και τραγούδι για να γιορτάσουν τη συμφιλίωσή τους. Βάζουμε το τραγούδι «Όπου υπάρχει αγάπη».

Να αποκτήσουν ψυχική ανθεκτικότητα και να μπορούν να ανταποκριθούν σε αγχογόνες καταστάσεις και σε ενδεχόμενες καταστάσεις βίας ή θυμού ως θύματα ή παρατηρητές.

Να αναπτύξουν ενσυναίσθηση για τον θύτη και το θύμα.

Να αντιληφθούν τη σπουδαιότητα του ρόλου του παρατηρητή και πόσο σημαντική είναι η δύναμη της ομάδας.

Να ασκηθούν σε καταστάσεις συμπεριφοράς.

Να συνειδητοποιήσουν τη σπουδαιότητα του παρατηρητή στην αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού.

Να κατανοήσουν τις αρνητικές επιπτώσεις της συγκεκριμένης συμπεριφοράς.

Να αντιμετωπίζουν αυτά τα περιστατικά με τον κατάλληλο τρόπο.

Να αποκτήσουν την ετοιμότητα να υπερασπίζονται τον εαυτό τους και τους άλλους όταν εκφοβίζονται.

4

Τα μαγικά καπέλα εν δράση!!!!

1^η Δραστηριότητα

Επεξεργαζόμαστε με τη ρουτίνα του έντεχνου συλλογισμού Βλέπω- Σκέφτομαι- Αναρωτιέμαι **τον πίνακα του Matt Mahurin με τίτλο «Bullying»**

Το έργο τεμαχίζεται σε τρεις επιμέρους λεπτομέρειες με τρόπο που επιτρέπει την απομόνωση των τριών βασικών ρόλων, του θύτη, του θύματος και των παρατηρητών. Η Νηπιαγωγός προτρέπει τα νήπια να παρατηρήσουν προσεκτικά τον πίνακα και στη συνέχεια προχωράμε στην αναλυτικότερη επεξεργασία του. Γίνεται καταγραφή των απαντήσεων των νηπίων.

ΒΛΕΠΩ

Τα νήπια απάντησαν:

- Ένα μικρό κορίτσι.
- Το μικρό κορίτσι έχει τα χέρια του πίσω.
- Ένα μεγάλο κορίτσι.
- Το μεγάλο κορίτσι έχει μπουνιές τα χέρια του.
- Βρίσκονται στο βουνό, στην άκρη του γκρεμού.
- Σκιές από παιδιά.
- Γκρι σύννεφα.

ΣΚΕΦΤΟΜΑΙ

Τα νήπια απάντησαν:

- Το μικρό κορίτσι θα πέσει από τον γκρεμό και θα χτυπήσει.
 - Το μεγάλο κορίτσι μαλώνει το μικρό.
 - Το μεγάλο κορίτσι δείχνει να έχει νεύρα και να είναι θυμωμένο.
 - Το μικρό κορίτσι φοβάται, γιατί νιώθει μόνο του χωρίς καμία βοήθεια από τα άλλα παιδιά.
 - Τα άλλα παιδιά κοιτάνε και δεν κάνουν τίποτα.
- ΑΝΑΡΩΤΙΕΜΑΙ**
- Το μεγάλο κορίτσι θα ρίξει το μικρό κορίτσι από τον γκρεμό;
 - Τα άλλα παιδιά θα βοηθήσουν το μικρό κορίτσι;

2^η Δραστηριότητα

Στη συνέχεια εμβαθύνουμε περισσότερο στο θέμα με τη **μεθοδολογία των 6 καπέλων της σκέψης**. Η νηπιαγωγός ενθαρρύνει τα νήπια να φορέσουν τα καπέλα της σκέψης και να μας απαντήσουν στα παρακάτω ερωτήματα.

Το Μπλε Καπέλο

- Γιατί είμαστε εδώ, ποιο είναι το ζήτημα με το οποίο θα ασχοληθούμε;
 - Θα ασχοληθούμε με την συμπεριφορά του μεγάλου κοριτσιού απέναντι στο μικρό κορίτσι.
- Τι θέλουμε να πετύχουμε;
 - Το μεγάλο κορίτσι να μην χτυπήσει ή να μην σπρώξει το μικρό κορίτσι

από τον γκρεμό.

- Που θέλουμε να καταλήξουμε;
 - Να μην μαλώνουν και να είναι αγαπημένες.

Το Άσπρο Καπέλο

Τι συμβαίνει σε αυτό το παιδί; Με ποιες λέξεις θα μπορούσες να το περιγράψεις; Του λείπει άραγε κάτι; Τι;

- Είναι στεναχωρημένο, γιατί το μεγάλο κορίτσι θέλει να το σπρώξει και να πέσει από τον γκρεμό. Φοβάται και νιώθει μόνο του, γιατί του λείπει η βοήθεια από τα άλλα παιδιά που είναι εκεί.

Το Κόκκινο Καπέλο

-Τι νιώθεις όταν βλέπεις ένα παιδί έτσι;

- Λύπη, στενοχώρια, φόβο.

-Μπορείς να περιγράψεις πως αισθάνεται;

- Στεναχωρημένο, λυπημένο, φοβισμένο μήπως το ρίξει από τον γκρεμό και μόνο του χωρίς βοήθεια.

- Μήπως νιώθουν και άλλοι συμμαθητές σου όπως κι αυτό το παιδί;

- Υπάρχουν συμμαθητές μας που νιώθουν τα ίδια συναισθήματα με το μικρό κορίτσι γιατί κάποια παιδιά τους χτυπάνε και τους συμπεριφέρονται άσχημα.

Το Κίτρινο Καπέλο

-Τι λύσεις μπορούμε να βρούμε για να βοηθήσουμε αυτό το παιδί;

- Να το βοηθήσουν οι συμμαθητές του.
- Οι συμμαθητές του να σταθούν αριστερά και δεξιά από το μεγάλο κορίτσι, να βάλουν τα χέρια μπροστά του και να φωνάξουν ΣΤΑΜΑΤΑ.
- Οι συμμαθητές του να ενώσουν τα χέρια τους και να κάνουν ένα κύκλο γύρω από το μεγάλο κορίτσι, να το περικυκλώσουν και κάποιο άλλο να πάει να βοηθήσει το μικρό κορίτσι, να το απομακρύνει από τον γκρεμό.
- Να τα πουν στη δασκάλα τους.
- Το μικρό κορίτσι να προτείνει στο μεγάλο να γίνουν φίλοι.

-Τι θα αλλάξει εάν βρούμε λύση για το πρόβλημά του;

- Το μικρό κορίτσι θα είναι χαρούμενο, δεν θα νιώθει μόνο του, γιατί τώρα έχει φίλους που το προστατεύουν.

Το Μαύρο Καπέλο

Η νηπιαγωγός διαβάζει στα παιδιά τις καταγραφές του κίτρινου καπέλου και τα καλεί να σκεφτούν πάνω στις ακόλουθες ερωτήσεις: Μπορείτε να πραγματοποιήσετε όλες τις ιδέες

σας; Ποιες δυσκολίες έχετε; Μήπως κάποια από τις ιδέες σας δεν είναι χρήσιμη σε αυτό το παιδί;

- Τα νήπια έκριναν ότι όλες οι ιδέες τους είναι χρήσιμες και ότι μπορούν να τις πραγματοποιήσουν για να βοηθήσουν το μικρό κορίτσι.

Το Πράσινο Καπέλο

Η Νηπιαγωγός προτρέπει τα νήπια να φορέσουν το πράσινο καπέλο και να εκφραστούν μέσω της ζωγραφικής χρησιμοποιώντας τη φαντασία τους και τη δημιουργική τους σκέψη.

1. Τα νήπια γίνονται μικροί ζωγράφοι και αναπαριστούν τον πίνακα του Matt Mahurin με τίτλο «Bullying».

2. Ζωγραφίζουν τη λύση που θα επέλεγε το καθένα για να βοηθήσει το μικρό κορίτσι.

Το Μπλε Καπέλο

Στην ολομέλεια τα παιδιά καλούνται να αξιολογήσουν τα ακόλουθα:

-Μπόρεσα τελικά να βοηθήσω;

-Λύθηκε το πρόβλημα;

-Αισθάνομαι ότι μπορώ να

αντιμετωπίσω ένα παρόμοιο πρόβλημα;

Τα νήπια απάντησαν ότι με τις λύσεις που πρότειναν κατάφεραν να βοηθήσουν το μικρό κορίτσι. Κατάλαβαν ότι, όταν συμβαίνει κάποιο περιστατικό βίας καλό είναι οι συμμαθητές να βοηθούν και όχι να είναι απλά παρατηρητές και ότι είναι απαραίτητο να ενημερώνουν τη δασκάλα τους. Έτσι το παιδί-θύμα νιώθει ασφάλεια, είναι προστατευμένο, και δεν φοβάται. Ακόμη συμβάλλουν στο να βοηθήσουν και το παιδί-θύτη να αλλάξει συμπεριφορά και να γίνει φίλος με όλους.

Να εκφραστούν μέσα από τις διάφορες μορφές τέχνης.

Να «γράψουν» το δικό τους τραγούδι.

Να καλλιεργήσουν δεξιότητες παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου.

Να καλλιεργήσουν δεξιότητες του νου (ανάλυση, σύνθεση, οργάνωση και τεκμηρίωση δεδομένων και πληροφοριών).

Να καταγράψουν τρόπους ενημέρωσης της τοπικής κοινωνίας (Κριτική Σκέψη).

Να μετασχηματίσουν την προσωπική τους εμπειρία σε αφίσα, βιβλίο, τραγούδι(Δημιουργικότητα).

Να αξιοποιήσουν κατάλληλα μέσα **ώστε** να επικοινωνήσουν την οπτική τους για το φαινόμενο της βίας (Επικοινωνία).

5

Τα δικά μας μηνύματα

1^η Δραστηριότητα

Η Νηπιαγωγός μαζί με τους μαθητές στην ολομέλεια συζητούν και ξαναθυμούνται τις βασικές έννοιες και τα συμπεράσματα που έχουν καταλήξει από τα προηγούμενα εργαστήρια σχετικά με τον σχολικό εκφοβισμό. Μετά αποφασίζουν να φτιάξουν μια **αφίσα** με τον τίτλο **«ΝΑΙ ΣΤΗ ΦΙΛΙΑ ΚΑΙ ΟΧΙ ΣΤΗ ΒΙΑ»**. Χωρίζονται σε ομάδες. Η μια ομάδα γράφει τον τίτλο. Η άλλη ομάδα ζωγραφίζει παιδιά που κάνουν ανεπιθύμητες συμπεριφορές και ασκούν βία. Η τρίτη ομάδα γράφει τι δεν πρέπει να κάνουμε στους συμμαθητές μας και σημειώνουν ένα κόκκινο, απαγορευτικό (X). Συγκεκριμένα έγραψαν:

- Δεν χτυπάμε
- Όχι στην κοροϊδία
- Δεν πληγώνουμε με τα λόγια μας

2^η Δραστηριότητα

Θέτουμε το ερώτημα: **πως θα ενημερώσουμε τα άλλα παιδιά για το συγκεκριμένο φαινόμενο;** Αποφασίζουμε να κατασκευάσουμε μια **πολυτροπική αφίσα** με ζωγραφιές και μηνύματα των παιδιών κατά της βίας. Τίτλος της αφίσας : **« ΤΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΑ»**.

- Φιλία και όχι βία
- Δεν θέλω να με χτυπάνε
- Δεν θέλω να με σπρώχνουν
- Δεν θέλω να με κλωτσάνε
- Δεν θέλω να με ρίχνουν κάτω
- Δεν θέλω να μου τραβάνε τα μαλλιά
- Δεν θέλω να με κοροϊδεύουν
- Δεν θέλω να μου φωνάζουν

Μετά αυτή την αφίσα θα την παρουσιάσουμε μαζί και με τις άλλες δημιουργίες των παιδιών στην έκθεση που θα κάνουμε στο τέλος των εργαστηρίων με καλεσμένους τα νήπια του 10^{ου} Νηπιαγωγείου Βόλου καθώς και τους μαθητές του 18^{ου} και 29^{ου} Δημοτικού Σχολείου.

3^η Δραστηριότητα

Γράφουμε **στίχους για ένα τραγούδι** που αφορά την φιλία και τη βία. Μετά μαθαίνουμε να το τραγουδάμε και **το ηχογραφούμε** για να το ακούσουν και οι γονείς, όταν θα το αναρτήσουμε στο ιστολόγιο του σχολείου μας.

Στην αγάπη λέμε ΝΑΙ

στην φιλία λέμε ΝΑΙ

στην ευγένεια λέμε ΝΑΙ

και στα πάρτυ λέμε ΝΑΙ.

Στο παιχνίδι λέμε ΝΑΙ

		<p>στο τραγούδι λέμε ΝΑΙ ΌΧΙ λέμε στη βία ΌΧΙ λέμε και στην γροθιά ΌΧΙ στην κοροϊδία ΌΧΙ στην κλωτσιά.</p> <p>4^η Δραστηριότητα Φτιάχνουμε την καρδιά της φιλίας από ανακυκλώσιμο υλικό (χαρτόνι από χαρτόκουτο) και τα παιδιά τη ζωγραφίζουν με τα πινέλα τους και κόκκινη μπογιά. Μετά στην ολομέλεια βρίσκουν λέξεις που έχουν σχέση με την φιλία και η νηπιαγωγός τις καταγράφει. Σας παρουσιάζουμε ενδεικτικά κάποιες από τις λέξεις που είπαν τα παιδιά.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αγάπη • Συνεργάζομαι • Βοήθεια • Εμπιστοσύνη • Γελάμε • Ζωγραφίζουμε μαζί <p>5^η Δραστηριότητα Η Νηπιαγωγός στην ολομέλεια ζητάει να σκεφθούν τα νήπια ένα δικό τους σύμβολο κατά της βίας. Τα σύμβολα που πρότειναν τα νήπια είναι τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μια αγκαλιά • Καρδούλες • Φιλάκια • Πεταλούδες • Λουλούδια • Παιχνίδι στην παιδική χαρά • Ουράνιο τόξο • Ειρήνη- Περιστερί <p>Αυτά τα σύμβολα τα ζωγράφισαν, έγραψαν την ανάλογη λέξη στη ζωγραφιά τους και αποφασίσαμε να φτιάξουμε ένα βιβλίο. Έτσι δημιούργησαν το εξώφυλλο του βιβλίου, έγραψαν τον τίτλο του « Τα σύμβολα κατά της βίας- Εγώ κι Εσύ μαζί » και το αναρτήσαμε σε εμφανές σημείο της τάξης μας.</p> <p>Επίσης, το συγκεκριμένο βιβλίο με τη βοήθεια της νηπιαγωγού έγινε και ψηφιακό χρησιμοποιώντας το ψηφιακό εργαλείο canva.</p> <p>6^η Δραστηριότητα Διαβάζουμε το βιβλίο: «Τα χέρια δεν χτυπάνε τα χέρια αγαπάνε». Αφού το επεξεργαστήκαμε η νηπιαγωγός ζητά από τα νήπια να σκεφτούν τι κάνουν με τα χέρια τους και να το ζωγραφίσουν. Σας παρουσιάζουμε ενδεικτικά τι μας είπαν: Με τα χέρια μου</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κολυμπώ • Ζωγραφίζω • Παίζω με τα παζλ • Φτιάχνω κάστρα με την άμμο στην παραλία
--	--	---

- Διαβάζω βιβλία
- Παίζω στον υπολογιστή
- Παίζω με τα τουβλάκια

Σε επόμενη φάση κάθε νήπιο κάνει το περίγραμμα του χεριού του, το ζωγραφίζει, το κόβει και το κολλάει σε ένα χρωματιστό χαρτόνι. Γράφει «Τα χέρια δεν χτυπάνε, τα χέρια αγαπάνε».

Να αναπτύξουν οι μαθητές ψυχοκοινωνικές δεξιότητες και στρατηγικές διαχείρισης των περιστατικών εκφοβισμού και βίας στο σχολείο.

Να δίνουν εξηγήσεις για τις ενέργειες τους και να αιτιολογούν τις απόψεις και τις πράξεις τους.

Να επιχειρηματολογούν και να διαπραγματεύονται, για να πείσουν τους άλλους για τις επιλογές και τις αποφάσεις τους.

Να παράγουν αποτελεσματικές λύσεις αντιμετώπισης περιστατικών ενδοσχολικής βίας.

6

Δημιουργικές λύσεις

1^η Δραστηριότητα

Ακούμε το τραγούδι των **Locomondo «Χέρια σαν κι αυτά...»**. Μετά γίνεται η επεξεργασία του τραγουδιού, όπου η Νηπιαγωγός ζητά από τα νήπια να τις περιγράψουν τις εικόνες που βλέπουν καθώς ακούγεται το τραγούδι. Στη συνέχεια κάθε παιδί ζωγραφίζει μια θετική συμπεριφορά που του έκανε περισσότερη εντύπωση με αφορμή το συγκεκριμένο τραγούδι. Έτσι **τα παιδιά ζωγράφισαν, χέρια που**

- Σηκώνουν κάποιον που έπεσε κάτω.
- Γιατρέυουν κάποιον που είναι άρρωστος.
- Φυτεύουν ένα δέντρο.
- Βοηθάνε έναν παππού.
- Κρατάνε και χαϊδεύουν το χέρι μιας γιαγιάς.
- Κρατάνε ένα μικρό παιδάκι για να το προστατεύσουν.
- Ενώνονται για να δείξουν τη φιλία.
- Είναι διαφορετικά, αλλά ενώνονται για να δείξουν ότι υπάρχει αγάπη.

2^η Δραστηριότητα

Τα παιδιά επιλέγουν ένα παιδί και μιλάνε όμορφα για κείνο. Τα ωραία τους λόγια τα καταγράφουμε πάνω σε μια ζωγραφιά που έχουν αναλάβει να φτιάξουν για αυτόν τον φίλο τους ή για αυτή την φίλη τους. Σας παρουσιάζουμε ενδεικτικά κάποια από τα λόγια που είπαν τα νήπια για τους συμμαθητές τους ή για τις συμμαθήτριες τους.

- Είναι έξυπνος / η
- Έχει καλή καρδιά
- Τον/ Την αγαπώ
- Είναι όμορφος / η
- Λέει αστεία
- Γελάμε
- Είναι χαρούμενος / η
- Παίζουμε μαζί στο διάλειμμα κυνηγητό

3^η Δραστηριότητα

Φτιάχνουμε μαζί με τα παιδιά έναν κατάλογο με τα βήματα αντιμετώπισης της βίας, συνοψίζοντας όσα έχουμε μάθει. Αρχικά τον ζωγραφίζουν, μετά γράφουν τα βήματα που θα ακολουθήσουν, δημιουργούν και το εξώφυλλο δίνοντας τον τίτλο **« ΣΤΑΜΑΤΑ ΟΧΙ ΣΤΗ ΒΙΑ- ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ»**. Στη συνέχεια με τη βοήθεια της Νηπιαγωγού αυτό τον κατάλογο τον κάνουμε ένα ψηφιακό άλμπουμ, χρησιμοποιώντας το

		<p>ψηφιακό εργαλείο canva.</p> <p>Τα νήπια πρότειναν 7 βήματα για την αντιμετώπιση της βίας:</p> <p>1° Βήμα: Μην ντρέπεσαι και μίλα.</p> <p>2° Βήμα: Πες τι σου συμβαίνει στη δασκάλα σου.</p> <p>3° Βήμα: Μίλα στους γονείς σου. Η σιωπή δεν είναι λύση.</p> <p>4° Βήμα: Μην φοβάσαι δεν είσαι μόνος σου.</p> <p>5° Βήμα: Δείξε ότι είσαι δυνατός.</p> <p>6° Βήμα: Ζήτα βοήθεια.</p> <p>7° Βήμα: Σταμάτα αυτή την άσχημη συμπεριφορά.</p> <p>4^η Δραστηριότητα</p> <p>Καταθέτουν προτάσεις με επιχειρήματα για τη διαμόρφωση του αύλειου χώρου του σχολείου ώστε να προσφέρετε για ποικίλες δραστηριότητες. Συγκεκριμένα προτείνουν:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Θα θέλαμε να υπήρχαν κάποια παιχνίδια, όπως κούνιες, τσουλήθρα, τραμπάλα, τραμπολίνο, γύρω-γύρω, ένα πλαστικό κάστρο για να παίζουμε με τους φίλους μας.2. Να υπάρχει ένα μικρό γήπεδο για μπάλα και μια μπασκέτα για να κάνουμε αθλητικές δραστηριότητες.3. Πολλά λουλούδια για να τα φροντίζουμε.4. Ένας κήπος για να φυτεύουμε λαχανικά.
--	--	--

Να γνωρίσουν το εγγύς ανθρωπογενές περιβάλλον.

Να ευαισθητοποιήσουν τους γονείς τους, τα παιδιά του 10ου Νηπιαγωγείου Βόλου και των Δημοτικών Σχολείων (18^ο και 29^ο) με τα οποία είναι συστεγαζόμενα το σχολείο μας.

Να προωθήσουν τις ιδέες τους στην ευρύτερη κοινωνία.

Να ενημερωθούν οι γονείς για το φαινόμενο της σχολικής βίας και να ευαισθητοποιηθούν μέσα από την ιστοσελίδα του σχολείου.

Να υπερασπιστούν τις δημοκρατικές αξίες.

Να αναλάβουν ρόλο ενεργού πολίτη και να καταστούν ικανά να υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους.

7

Οι δικές μας φωνές

1^η Δραστηριότητα

Η Νηπιαγωγός ζητά στην ολομέλεια από τα νήπια να ανακαλέσουν στη μνήμη τους όλα όσα κάναμε και είπαμε για την ενδοσχολική βία κατά την διάρκεια των εργαστηρίων. Μετά τον αναστοχασμό ακολουθεί η περιγραφική αυτοαξιολόγηση. Το κάθε νήπιο καλείται να απαντήσει σε κάποιες ερωτήσεις, να εκφράσει τις απόψεις και τις ιδέες του για θέματα που αφορούν την ενδοσχολική βία και την αντιμετώπισή της καθώς και να αξιολογήσει τα εργαστήρια στα οποία συμμετείχε. Η Νηπιαγωγός καταγράφει τις απαντήσεις τους. Συγκεκριμένα η **περιγραφική αυτοαξιολόγηση** περιλαμβάνει τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Πως νιώθεις όταν δεν σε παίζουν τα άλλα παιδιά;
2. Πως νιώθεις όταν σε κοροϊδεύουν ή σε χτυπάνε άλλα παιδιά;
3. Τι κάνεις όταν σου συμβαίνει αυτό;
4. Τι κάνεις όταν κοροϊδεύουν ή χτυπάνε ένα άλλο παιδί;
5. Πως μπορείς να βοηθήσεις;
6. Μιλάς στις δασκάλες ή στους γονείς σου για πράγματα που σε στεναχωρούν;
7. Τι σου άρεσε περισσότερο από τα εργαστήρια;
8. Ποιο είναι το πιο χρήσιμο πράγμα που έμαθες;
9. Ποια από τις εργασίες που έκανες (ατομική ή ομαδική) σου άρεσε περισσότερο;
10. Πως νιώθεις τώρα που τελείωσε το πρόγραμμα;

2^η Δραστηριότητα

Την ημέρα κατά της βίας (6^η Μαρτίου) πήραμε μέρος στο **Διαγωνισμό που διοργάνωσε το Χαμόγελο του Παιδιού** με τίτλο « **ΜΙΛΑ ΤΩΡΑ** ». Τα νήπια κάνοντας τυπώματα με τα χέρια τους έγραψαν τη φράση ΜΙΛΑ ΤΩΡΑ. Επίσης, στην αυλή του σχολείου μας τα νήπια με το οικοδομικό υλικό σχημάτισαν την συγκεκριμένη φράση.

3^η Δραστηριότητα

Για τη **διάχυση των αποτελεσμάτων των εργαστηρίων** αποφασίσαμε:

1. Να ενημερώσουμε τους γονείς των νηπίων μέσα από το ιστολόγιο του σχολείου μας και
2. Να οργανώσουμε μια έκθεση με τα έργα των παιδιών για να τα παρουσιάσουμε στα νήπια του 10^{ου} Νηπιαγωγείου Βόλου και στους μαθητές / μαθήτριες του 18^{ου} και 29^{ου} Δημοτικού Σχολείου Βόλου.

4^η Δραστηριότητα

Τα εργαστήρια ολοκληρώθηκαν με τη

		<p>δημιουργία του portfolio. Αποφασίσαμε το εξώφυλλό του να είναι «Το Δέντρο της Ζωής». Τα παιδιά με τη βοήθεια της νηπιαγωγού έψαξαν στο διαδίκτυο και βρήκαν σχετικές εικόνες.</p>
--	--	--